

Nyrkkeilyseuroissa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittäminen

Toukokuussa 2014 on Suomessa tullut voimaan laki lasten kanssa vapaaehtoistyötä tekevien rikostaustan selvittämisestä (148/2014). Se antaa tietyin edellytyksin toiminnan järjestäjälle mahdollisuuden selvittää vapaaehtoisen rikostaustan. Lain tarkoituksena on turvata lapsen perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista sekä suojella lasta seksuaaliselta hyväksikäytöltä ja riistolta, kuten myös muulta väkivaltarikollisuudelta sekä houkutukselta huumeiden käyttöön. Vapaaehtoisten rikostaustan selvittäminen on vain täydentävä toimenpide, jolla pyritään estämään sellaisten ihmisten toimiminen lasten parissa vapaaehtoisina, jotka ovat aiemmin syyllistyneet lasten turvallisuutta vaarantaviin seksuaali- väkivalta ja huumausaine rikoksiin. Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio Valo Ry on yhdessä yhteistyötahojensa (Allianssi, Soste ja Taike) kanssa luonut vuonna 2014 toimintaohjeen, Lasten turvallisuutta lisäävä toimintatavat ja vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen. Se löytyy osoitteesta: <https://www.seuraohjelma.fi/fin/seuranhallinto/seuratoimijat/vapaaehtoiset/getfile.php?file=308>

Suomen Nyrkkeilyliitto on sitoutunut Olympiakomitean periaatteisiin, joiden mukaan liikuntayhteisöissä ei hyväksytä sukupuolista tai seksuaalista häirintää tai hyväksikäyttöä. Nyrkkeilyliitto on laatinut toimintaohjeen häirintätapausten ennaltaehkäisemiseksi ja käsittelyyn. Ohjeistus perustuu Olympiakomitean julkaisuun ”Lupa välittää – lupa puuttua: Sukupuolinen ja seksuaalinen häirintä urheilussa”. Suomen Nyrkkeilyliitto suosittelee jäsenseuroja tekemään toimintaohjeistuksen, joka koskee alaikäisten kanssa toimivien rikostaustojen selvittämistä, alaikäisten koskemattomuutta turvaaviksi toimiksi.

Suomen Nyrkkeilyliiton verkkosivuilta löytyy ohjeistusta ja tietoa asiasta:

OK: ”Lupa välittää – lupa puuttua Sukupuolinen ja seksuaalinen häirintä urheilussa”

SNL: ”Toimintaohje häirintätapausten ennaltaehkäisemiseksi ja käsittelyyn”

<https://www.nyrkkeilyliitto.com/nyrkkeilyinfo/yhdenvertaisuus/>

Yleistä rikostaustan selvittämisestä:

- Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä tuli voimaan 1.5.2014. Tämän jälkeen vapaaehtoistoimintaa järjestävillä yhteisöillä on tietyin edellytyksin mahdollisuus tarkistaa vapaaehtoisten rikostausta. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140148>
- Lainsäädännön henki tältä osin on turvata lapselle paras ja turvallinen kasvuympäristö myös mm. harrastus- ja kilpaurheilutoiminnan parissa.

SUOMEN NYRKKEILYLIITTO

FINNISH BOXING FEDERATION

AFFILIATED TO THE AIBA 1946 – PERUSTETTU 1923 FOUNDED

6.3.2019

2(4)

- Vapaaehtoisten rikostaustan selvittäminen edistää lasten ja nuorten turvallisuutta, sillä on ennaltaehkäisevä vaikutus ja se vahvistaa nyrkkeilyn imagoa sekä nyrkkeilyseurojen vastuullisuutta toimijoina.
- Suomen Nyrkkeilyliitto suosittelee seuroissa lasten ja nuorten kanssa toimivien, 2014 jälkeen tulleiden, vapaaehtoisten rikostaustaotteen selvittämistä. Valo Ry:n toimintaohjetta käyttämällä seuroilla on valmis toimintaohje käytössään.

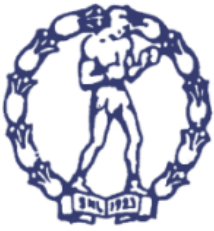
Rikostaustan tarkistamisen edellytykset

Toiminnan järjestäjä voi selvittää vapaaehtoisen rikostaustan, jos kysymyksessä on tehtävä, johon kuuluu:

1. säännöllisesti ja olennaisesti alaikäisen opetusta, ohjausta, hoitoa, huolenpitoa tai muuta yhdessäoloa alaikäisen kanssa ja
2. henkilökohtainen vuorovaikutus alaikäisen kanssa ja
3. tehtävän hoitaminen yksin tai sellaisissa olosuhteissa, joissa alaikäisen henkilökohtaista koskemattomuutta ei voida turvata siitä huolimatta, että toiminnan järjestäjällä on käytössä toimintaa koskeva ohje tai tietty menettelytapa, jolla pyritään turvaamaan lasten henkilökohtainen koskemattomuus.

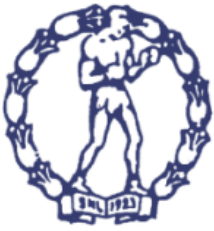
Lisää aiheesta:

<https://www.oikeusrekisterikeskus.fi/fi/index/asiakaspalvelu/rekisteritotteetjatodistukset/rikosrekisteri/vapaaehtoistehtavanjarjestajantiedonsaantioikeus.html>

SNL:n suositus seuroille rikostaustan selvittämisen prosessiksi:

1. Seuran hallitus käsittelee ja kirjaa lasten koskemattomuutta turvaavat toimenpiteet seurassa, Valo Ry:n laatimaa toimintaohjetta voidaan käyttää apuna.
2. Hallitus päättää kuka on seuran vastuuhenkilö vapaaehtoistoimijoiden rikostaustan selvittämisen prosessissa (esim. puheenjohtaja).
3. Hallitus määrittelee, miltä toimijaryhmiltä seurassa rikostaustan selvitys vaaditaan (esim. ohjaajat, valmentajat).
4. Seuran nimeämä vastuuhenkilö pyytää vapaaehtoistoimijalta (1.5.2014 ja sen jälkeen mukaan tulleet tai joiden työnkuva on muuttunut sellaiseksi, että otteen pyytäminen on lain mukaista) täytetyn suostumuslomakkeen rikostaustan selvittämiseksi.
5. Seura täyttää rikosrekisteriotehakemuksen sähköisessä asiointipalvelussa suomi.fi -sivustolla (Rikosrekisteriotehakemus: lasten kanssa toimiminen vapaaehtoisena). Liitteeksi hakemukseen lisätään vapaaehtoistoimijan suostumuslomake. Seura vastaa rikostaustaotteen selvittämisestä aiheutuvista kuluista (12€/rikostaustaote).
6. Rikosrekisteriote lähetetään seuran hakemuksessa nimeämälle vastuuhenkilölle. Vain vastuuhenkilö saa avata kirjeen.
7. Seuran vastuuhenkilö käy läpi rikosrekisteriotteen (korkeintaan 6 kk vanha). Tarkistamisen jälkeen ote tulee välittömästi toimittaa vapaaehtoiselle. Jos otetta ei saada kuukauden sisällä toimitettua, niin se tulee hävittää luotettavalla tavalla.
8. Vastuuhenkilö kertoo hallituksen kokouksessa, että henkilön rikosrekisteriote on nähty. Hallitus kirjaa pöytäkirjaansa, että kyseisen henkilön rikosrekisteriote on nähty. Pöytäkirjaan ei kirjata rikosrekisteriotteen sisältöä. Seuraa koskee ehdoton vaitiolovelvollisuus rikostaustaotteiden sisältöihin ja henkilötietoihin liittyen.
9. Rikostaustaotteelle tulee merkintä seuraavista rikoksista: Sukupuolisiveellisyttä loukkaava teko (pornografiarikos), seksuaalirikos, henkirikos (tappo, murha, surma), ihmiskauppa tai törkeä ihmiskauppa, törkeä pahoinpitely, törkeä ryöstö, huumausainerikos. Oteelle ei merkitä tietoja muista rikoksista kuin edellä mainituista.
10. Merkintä otteessa ei estä henkilön valitsemista vaan toiminnanjärjestäjän tulee arvioida, voidaanko henkilö ottaa tehtävään.

SUOMEN NYRKKEILYLIITTO

FINNISH BOXING FEDERATION

AFFILIATED TO THE AIBA 1946 – PERUSTETTU 1923 FOUNDED

6.3.2019

4(4)

VAPAAEHTOISEN SUOSTUMUS - Rikosrekisteriotteen hakeminen

Tämä suostumus perustuu lakiin lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä. Vapaaehtoisen tulee antaa suostumuksensa siihen, että vapaaehtoistoiminnan järjestäjä tai muu järjestö sen lukuun, voi hakea laissa tarkoitetun vapaaehtoista koskevan rikosrekisteriotteen Oikeusrekisterikeskukselta.

Toiminnan järjestäjä:

Vapaaehtoinen:

Annan suostumukseni rikosrekisteriotteen hakemiseen [ ]

Minulle on annettu ennen tämän suostumuksen antamista tieto seuraavista asioista:

- Rikosrekisteriote pyydetään vapaaehtoistehtävän järjestäjän tarkastettavaksi alaikäisten henkilökohtaisen koskemattomuuden turvaamiseksi
- Otteeseen merkitään tiedot tietyistä seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikoksista
- Vapaaehtoistehtävän järjestäjän on luovutettava ote minulle välittömästi tarkastamisen jälkeen.
- Minulle on annettu tieto siitä, että otetta pyytää vapaaehtoistehtävän järjestäjän kirjallisen toimeksiannon perusteella toinen, sen kanssa samaan keskusjärjestöön kuuluva yhdistys.

[ ] (Tämä kohta rastitetaan vain tarvittaessa)

Paikka ja aika:

Allekirjoitus